

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 15.04.2020).

2. Правоохоронці України та США обговорили створення міждержавної платформи для протидії наркозлочинності // Урядовий портал : сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/menyu-pravoohoronci-ukrayini-ta-ssha-obgovorili-stvorenniya-mizhderzhavnoyi-platforni-dlya-protidii-narkozlochinnosti> (дата звернення: 15.04.2020).

3. В'ячеслав Аброськін: У чотирьох регіонах Нацполіція розпочала реформування підрозділів протидії наркозлочинності // Єдиний портал органів системи МВС України : сайт. URL: https://mvs.gov.ua/ua/news/18505_Vyacheslav_Abroskin_U_chotiroh_regionah_Nacpoliciya_rozpochala_reformuvannya_pidrozdiliv_protidii_narkozlochinnosti.htm (дата звернення: 15.04.2020).

4. Політова А. С. Сучасний стан протидії наркозлочинності в Україні. *Правовий часопис Донбасу*. 2018. № 3. С. 136–145.

Одержано 17.04.2020

УДК: 343.58

Тетяна Іванівна Ямкова,

студентка 4 курсу юридичного факультету

Львівського державного університету внутрішніх справ

ЗАБОРОНА ЗООПАРКІВ І ДЕЛЬФІНАРІЇВ ЯК КРОК ДО ГУМАННІШОГО СТАВЛЕННЯ ДО ТВАРИН

Сьогодні у всьому світі йде активна боротьба за захист прав тварин. Основна її мета – припинити жорстоке поводження з нашими меншими братами. Багато людей чуло про методи якими примушують тварин виконувати трюки у цирках, але мало хто задумується як живеться їм у зоопарках та дельфінаріях.

Я вважаю, що доцільно було би почати свою наукову працю із норм законодавства. Відповідно до статей 7 та 8 –ї Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» говорять, що умови утримання тварин повинні відповідати їх біологічним, видовим та індивідуальним особливостям.

Умови утримання тварин повинні задовольняти їх природні потреби в їжі, воді, сні, рухах, контактах із собі подібними, у природній активності та інші потреби.

Кількість тварин, що утримуються, обмежується можливістю забезпечення їм умов утримання відповідно до вимог цього Закону.

Місце утримання тварин повинно бути оснащено таким чином, щоб забезпечити необхідні простір, температурно-вологісний режим, природне освітлення, вентиляцію та можливість контакту тварин із природним для них середовищем.

Утримання тварин у дитячих закладах допускається за умови забезпечення постійного догляду за тваринами відповідно до вимог цього Закону.

Особливості утримання диких тварин у неволі:

Утримання диких тварин у неволі допускається, якщо створені умови, що відповідають їх біологічним, видовим та індивідуальним особливостям.

Утримання диких тварин у неволі без створення відповідних умов не допускається.

Утримання диких тварин у неволі допускається за наявності дозволу, що видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Утримання диких тварин у неволі без дозволу допускається в разі тимчасового утримання врятованої постраждалої тварини.

Допускається утримання дрібних диких тварин, які традиційно утримуються людьми в неволі і можуть бути забезпечені умовами утримання відповідно до вимог цього Закону (1). У 2015 році до Закону були внесені поправки, одна із них про обов'язок дельфінаріїв утримувати дельфінів у морській воді. Отже, законодавчі норми говорять про те, що інтереси тварин повинні захищатися, але практика показує зовсім інше.

Майже у всіх зоопарках України ми бачимо одну і ту саму картину, приходячи туди – ми бачимо металеву вузьку клітку у якій сидить замучена життям тварина (лев, тигр, ведмідь, мавпа). Здавалася б, що такі заклади створені щоб приносити людям радість, але якщо задуматися яке життя цієї тварини, виникає жах. Сьогодні людство усієї планети знаходиться на вимушеній самоізоляції. Більша частина сидить у своїх квартирах і рідко виходить на

вулицю, де вже все позеленіло, розцвіли дерева і запах весни посвюди. Вдома ми можемо почитати книжку, подивитись фільм, пограти ігри з нашими рідним, а ця тварина в металевій клітці все життя існує в маленькому просторі, серед ґрат та бетону, позбавлена будь-якого спілкування з собі подібними. Це просто вимучене існування, а не життя. Тому, я вважаю, що такі розваги необхідно зупинити. Головна місія зоопарків у наш час є розмноження популяцій. Для цього тварина повинна існувати у відповідній флорі та фауні, мати постійне спілкування з іншими тваринами та існувати як у природі. Звісно, такі місця є. До них відносяться сафарі-парки та Національні зоопарки у Кенії. Одним із яскравих прикладів є сафарі-парк Тайган в Криму, де леви живуть в звичному середовищі, а відвідувачі можуть спостерігати за життям хижаків із високого мосту не порушуючи звичний ритм ссавців. Ще одним гарним прикладом утримання тварин є реабілітаційні центри. Там тварини мають у своєму розпорядженні велику територію, контактують з іншими тваринами та бігають по м'якій зеленій траві (хоча б літом).

Українські міста також виступають за гуманне ставлення до тварин. Від 4 березня у місті Житомирі діє заборона на пересувні цирки, зоопарки, звіринці та виставки, де залучаються дикі тварини.

Окремим болючим питанням залишаються контактні зоопарки. Зоозахисниця Олена Кулик говорить, що контактні зоопарки пропонують насильний контакт людини з твариною. Це не так, що ви перебуваєте на достатній відстані, і, скажімо, козеня зацікавилось вами й підійшло. Це замучена чи тимчасово «свіжа» тварина, яку тримають у крихітній клітці чи акваріумі, часто рекламують на вулиці як живий товар, — скажімо, ті самі песці чи шиншили на 30-градусній спеці. Це пропаганда для дітей: варто тобі захотіти, тобі дадуть і мавпочку, і лисичку. Тварини від цього не лише страждають, а й помирають. Тварини — не забавки, щоб спілкуватися з ними в центрі міста. Для цього є реабілітаційні центри (2). Щоб уявити весь жах таких закладів, уявіть собі, що багато людей протягом дня бере вас на руки та мене як заманеться. Правда, противні відчуття? А бідна тваринка так живе все життя і нічого не може з цим вдіяти. Думаю власники домашніх улюбленців знають, що ті не люблять довго перебувати у людських руках.

Наступним проблемним питанням зоозахисників є дельфінарії. Приходячи на такі шоу, бачим як дельфіни виконують різні трюки, розважають глядачів та допомагають реабілітуватися тяжкохворим дітям. Тепер такі послуги ставляться під сумнів. Багато науковців стверджують, що спілкування з дельфінами не допомагають одужати. Крім того останнім часом українська зоозахисна організація «UAnimals» поширює реалії життя цих тварин. Першим шокуючим фактом є процес вилову дельфінів. Ці істоти є сімейними, забираючи одного – розбивається ціла сім'я. Попри те, що дельфіни охороняються Міжнародною Червоною книгою, Червоною книгою Чорного моря, Конвенцією про охорону китоподібних, вилов цих прекрасних тварин триває і досі. Окрім того, використання і вилов дельфінів для комерційних цілей заборонений Законом України «Про Червону книгу України». «Зелене світло» для вилову китоподібних бракон'єрам дає повністю відсутня система реєстрації та ідентифікації морських ссавців в Україні, отже, невідома точна кількість та індивідуальні особливості тварин, яких тримають у неволі. Неможливо перевірити, звідки була експортована тварина, чи підтверджено документально її походження, а якщо дельфін був виловлений для реабілітації – чи повернеться він в море. Цим часто користуються любителі наживи, що влаштовують справжнє полювання у відкритих водах. Дельфінів ловлять сітками, або заганняють зграю на мілководдя. Тварини часто гинуть, намагаючись вирватись з пастки, або тонуть, заплутавшись в сітці (3). Далі картина також невесела. Дельфіна чекають репетиції трюків та існування в маленькому басейні, де нема місці щоб навіть розвернутись. В Україні пропонують заборонити дельфінарії. У Верховній Раді вже зареєстрували законопроект, який передбачає посилення відповідальності за жорстоке поводження з тваринами (№2351). Про це повідомляє Укрінформ. Про що йдеться в законопроекті? Як зазначається, стаття 89 Кодексу України про адміністративні правопорушення, якою передбачено покарання за жорстоке поводження з тваринами, практично не діє, адже вона не узгоджена із законом України “Про захист тварин від жорстокого поводження”. Раніше Україна ратифікувала міжнародну Європейську конвенцію про захист домашніх тварин, але за 5 наступних років її норми не були імplementовані в українське законодавство. Також є декілька директив ЄС, які регламентують

гуманне ставлення, зокрема, до сільськогосподарських тварин, використання тварин у наукових цілях та транспортування тварин (4).

Я вважаю, що зоопарки, контактні зоопарки та дельфінарії повинні обов'язково бути заборонені в Україні, адже вони пропагандують жорстоке поводження з тваринами серед дітей. Як говорить статистика, що більшість злочинців у дитинстві били тварин та знущались з них. На мою думку, щоб привчити дітей до шанобливого і бережного ставлення до тварин потрібно замінити умови тримання тварин у зоопарках на максимально приближені до їх природних та при огляданні таких місць здійснювати це з мінімальним турбуванням мешканців. Для здійснення таких ідей держава нарешті повинна заборонити місця жорстокого поводження з тваринами, позакривати усі ці бетонно-залізні «тюрми невинних в'язнів» та сприяти відкриттю нехай одного, але гідного Національного парку та підтримувати реабілітаційні центри.

Список бібліографічних посилань

1. Про захист тварин від жорстокого поводження : Закон України від 21.02.2006 № 3447-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15> (дата звернення: 16.04.2020).

2. Лиховид І. «Миле насильство». Що не так із контактними зоопарками в Україні // День : сайт. 18.09.2018. URL: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/myle-nasylstvo> (дата звернення: 16.04.2020).

3. В Україні можуть заборонити дельфінарії // ШОТАМ : сайт. 26.11.2019. URL: <https://shotam.info/v-ukraini-mozhut-zaboronyty-delfinarij/> (дата звернення: 16.04.2020).

Одержано 17.04.2020

УДК 347.9

Віктор Борисович Яцина,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

ЩОДО ДИСКУСІЇ ПРО ВИДІЛЕННЯ ПРИНЦИПУ СУДОВОГО КЕРІВНИЦТВА В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

В Конституції України визначено, що Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Правова